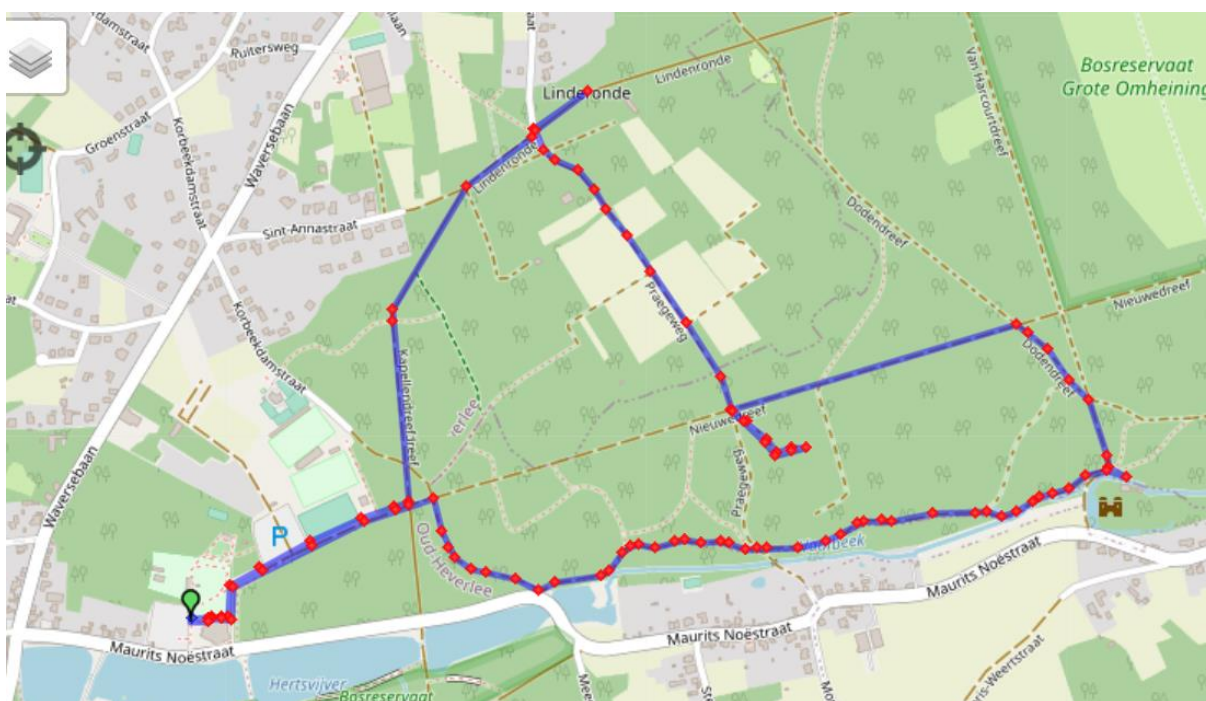

VHM-boscast

Sporen uit het verleden aan het Zoet Water

Een geschiedenis van Heverleebos in 8 hoofdstukken

Aankomst en vertrek: parking Zoet Water (Maurits Noëstraat 15, Oud-Heverlee)

Wandeling: 5,5 km

Wim Lefebvre

Welkom in het verleden!

Tijdens deze wandeling van ongeveer 5,5 kilometer ga je in 8 stopplaatsen zelf op zoek naar sporen uit het rijke verleden van Heverleebos. Je vertrekt en komt aan op de Zoet Water parking. Bij het vertrekpunt en op elke stopplaats kan je luisteren naar een geluidsfragment. Hieronder vind je de **wegbeschrijving**, per stopplaats een **link naar het geluidsfragment** en een aantal **kaarten** die je helpen om naar het verleden te kijken - voornamelijk uittreksels uit historische kaarten of uit het Digitaal Hoogtemodel (DHM). Om je op het juiste pad te houden, staan de wegbeschrijvingen steeds in een kadertje. Wie graag een kaart bij de hand houdt: op het infocentrum van de Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud (Waversebaan 66 in Heverlee) kan je de **gratis wandelkaart** van ANB krijgen. Veel plezier bij het ontdekken!

Vertrekpunt is parking Zoet Water (Maurits Noéstraat 15 in Oud-Heverlee), naast De Roosenberg. Opgepast: zaal Roosenberg is ingericht als vaccinatiecentrum en dat neemt een deel van de parking in. Maar er zijn meestal genoeg parkeerplaatsen te vinden in de omgeving van het Zoet Water.

Hier kan je het eerste geluidsfragment beluisteren, maar je kan evengoed een idyllisch plekje in de nabije omgeving opzoeken. Of je kan al op voorhand thuis luisteren, in je luie stoel naast een gezellig knappend haardvuur. Of naast een minder gezellig knappende centrale verwarming.

🔊 **Proloog.** Een veel te lange inleiding op de geschiedenis van het bos.

Afbeelding 1: het Soet Waeter en een deel van Heverleebos op de Ferrariskaart, 1771-1778 (Geopunt).

Tussen café De Zoete Bron en de speeltuin ligt een paadje, achter zaal Roosenberg door. Neem dit pad en ga dan linksaf, omhoog richting bos. Je komt over een smal pad langs een oefenveld van voetbalclub OHL. Nu sta je in Heverleebos. Aan de kruising met een brede dreef ga je rechtdoor. De weg loopt hier omhoog. Na ongeveer 40 meter daalt een holle weg rechts de heuvel af. Sla deze holle weg in en zoek ergens een comfortabel plaatsje voor **stopplaats 1**.

🔊 **Hoofdstuk I.** *Over holle wegen en waarom er hier zoveel van zijn.*

Loop de holle weg verder naar beneden. Net voorbij de bareel ga je naar links, langs de vijfde Zoet Water-vijver, waar je een beverdam en een (verlaten?) beverburcht kan bewonderen. Ruim 100 meter verderop ligt nog een beverdam. Proficiat, je hebt **stopplaats 2** gevonden!

🔊 **Hoofdstuk II.** *Over dieren die net als mensen zijn en de favoriete wandeling van de Hertog. (Link naar SoundCloud)*

Loop het pad verder af. Je passeert nog een holle weg en een amfibiepoel. Na 900 meter zie je een groot wit landhuis op je rechterkant. Dit is het kasteel van Harcourt. Meer nog, dit is **stopplaats 3**.

🔊 **Hoofdstuk III.** *Over de bizarre lotgevallen van een familie die na eeuwen nog steeds haar naam geeft aan deze plek.*

Afbeelding 2: het (oude) kasteel van Harcourt omgeven door een ringgracht op de Ferrariskaart, 1771-1778 (Geopunt).

Nu wordt het ingewikkeld. Loop nog even rechtdoor en kruis de Harcourdreef aan je linkerkant. Net voorbij een paaltje dat je richting wandelknooppunt 117 stuurt, slingert er een pad links omhoog de heuvel op. Dat pad neem je niet! Op rechts vertrekt er nog een klein, moeilijk zichtbaar paadje langs de beek. Het is wat avontuurlijk, maar een beetje avontuur is goed voor iedereen, dus haal de padvinder in jezelf naar boven en ga door tot je aan een vreemde deur komt. Dit is **stopplaats 4**.

🔊 **Hoofdstuk IV.** Over de nieuwe bewoners van een oude kelder.

Je keert op je stappen terug en nu sla je rechtsaf de stijgende Harcourdreef in. Bovenaan, bij de eerste kruising, ga je linksaf. Merk op dat deze weg een beetje schuin loopt en niet het rechte drevenpatroon volgt dat typisch is voor Heverleebos. Aan de eerstvolgende kruising (met de Nieuwendreef) ga je opnieuw linksaf. Er staat een picknickbank op rechts. Installeer je hier op je gemak met koffie en taart (zelf mee te brengen) voor **stopplaats 5**.

🔊 **Hoofdstuk V.** Over een dreef met een lugubere naam die zich niet liet temmen door het dambord van de Hertog.

Afbeelding 3: uittreksel uit de wandelkaart van ANB

Je volgt verder de Nieuwendreef. Na 500 meter kom je opnieuw op een kruising. Links loopt er een holle weg de heuvel af. Die moet je niet nemen, maar links van die holle weg gaat een smal pad het bos in. Daar wacht je een verrassing, en ook **stopplaats 6**.

🔊 **Hoofdstuk VI.** Over twee grafheuvels: de grootste en de meest onvindbare van het bos.

Afbeelding 4: uittreksel uit het Digitaal Hoogtemodel DHM: drie grafheuvels en een holle weg. Uiterst links de Duivelsputten - een oude erosiegeul (Geopunt).

Je keert terug naar waar je vandaan kwam en gaat op de kruising schuin rechts. Je verlaat hier dus de Nieuwendreef. Kom je in een holle weg terecht? Draai dan 180 graden: je bent in de verkeerde richting gegaan. Loopt de weg zachtjes omhoog naar een grote open ruimte met akkers en paardenweiden? Dan heb je de juiste weg gevonden! Kies een plekje vanwaar je goed zicht hebt op de omgeving. Dit is jouw **stopplaats 7**.

🔊 **Hoofdstuk VII.** Over een stukje ruimtelijke ordening 'à la flamande' dat ouder is dan het geheugen.

Afbeelding 5: de 'Grote Rooij' in Heverleebos op de Ferrariskaart, 1771-1778.
Rechts beneden het kasteel van Harcourt. Vind je de Pragenstraat en de Lijkenweg? (Geopunt).

Loop verder omhoog. Het pad wordt een holle weg. Bovenaan kruis je een bospad. Loop nog even rechtdoor tot je een brede dreef kruist met een bareel op links. Hier sla je rechtsaf. Na zowat 100 meter sta je bovenop een kleine heuvel met diepe grachten aan weerszijden en een wit informatiebord op de top. Je hebt de laatste halte gevonden, **stopplaats 8**.

🔊 **Hoofdstuk VIII.** Over picknicken met de Hertog.

Afbeelding 6: de Linderonde op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt).

Afbeelding 7: de Linderonde op de Ferrariskaart, 1771-1778 (Geopunt).

Vanaf hier ga je terug naar de parking. Keer op je stappen terug en volg de dreef steeds rechtdoor, langs de bareel. Na 150 meter kom je aan een tweede bareel. Loop hier zeker niet tegen (dat kan lelijk pijn doen) en steek schuin over. Aan de overkant staan 2 rood-witte plastic paaltjes. Daar loopt de dreef verder richting Zoet Water. Je blijft deze volgen tot aan een lange afdaling. Halverwege de afdaling kruis je een eerste pad op rechts en zowat 100 meter verder een tweede. Als je een goed ruimtelijk geheugen hebt, herken je dit misschien als het smalle pad langs het oefenterrein van OHL. Heb je geen goed ruimtelijk geheugen? Neem dan van mij aan dat dit het smalle pad langs het oefenterrein van OHL is. Sla dit pad in en blijf het volgen tot je weer aan zaal Roosenberg komt.

Ben je nog niet moe? Dan kan je hier ook rechtdoor gaan, verder de heuvel af. Beneden steek je de Maurits Noéstraat over en kom je bij de Minnebron en de kapel van Steenberg.

 Addendum. Voeg een ander einde toe.

Zo, je ontdekkingsreis zit erop! Welkom terug in de 21ste eeuw. Is dat een ontgoocheling of een opluchting? Hopelijk heb je iets bijgeleerd vandaag, en anders heb je misschien wel gewoon een fijne wandeling gehad. Dat is ook al iets waard. Geef jezelf nog een laatste bonuspunt als je je fiets, je wagen of de bushalte in minder dan vijf minuten terugvindt en kom goed thuis. Alle feedback is welkom op infocentrum@vhm.be.

Meer lezen?

Er bestaat veel literatuur over onze bossen. Wil je meer weten over de geschiedenis van Heverleebos en Meerdaalwoud vind je hier ongetwijfeld je gading:

- H. Baeté e.a. (red.), *Miradal. Erfgoed in Heverleebos en Meerdaalwoud*. Leuven, 2009. (Verkrijgbaar op het infocentrum van VHM).
- *Miradal. Ontdek je erfgoed in Heverleebos en Meerdaalwoud*. (Gratis wandelgids, tijdelijk uitgeput maar binnenkort in een herwerkte versie weer te verkrijgen op het infocentrum van VHM).
- B. Vercoetere, N. Boone en M. Hens, *Het Dijleland*. Leuven, 2006. (Verkrijgbaar op het infocentrum van VHM).
- E. Martens, *Uit het verleden van de gemeente Oud-Heverlee*. Oud-Heverlee, 2010. (Verkrijgbaar op het gemeentehuis van Oud-Heverlee).
- E. Meylemans, M. De Bie en N. Goeminne, *Een herinventarisatie van prehistorische grafheuvels in Heverleebos*. Brussel, 2021. (Onderzoeksrapporten Agentschap Onroerend Erfgoed nr. 171).
- Online: de blogs van natuurgids Ernst Gülcher (<https://ernstguelcher.blogspot.com/>)